

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 9. marts 2016
(OR. en)

6977/16

Interinstitutionel sag:
2016/0069 (NLE)

COHAF 15
PROCIV 15
ASIM 35
JAI 201
FIN 165

LOVGIVNINGSMÆSSIGE RETSAKTER OG ANDRE INSTRUMENTER

Vedr.: RÅDETS FORORDNING om ydelse af nødhjælp i Unionen

RÅDETS FORORDNING
af
om ydelse af nødhjælp i Unionen

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 122, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Gensidig bistand og hjælp ved katastrofer er både et grundlæggende udtryk for den fundamentale værdi af solidaritet mellem mennesker og en moralsk forpligtelse, eftersom sådanne katastrofer kan føre til, at et betydeligt antal mennesker ikke vil kunne opfylde deres basale behov, hvilket kan have alvorlige negative konsekvenser for deres helbred og liv.
- (2) Konsekvenserne af både menneskeskabte katastrofer og naturkatastrofer bliver mere og mere alvorlige i Unionen. Dette skyldes en række faktorer som f.eks. klimaforandringer, men også andre eksterne faktorer og omstændigheder i Unionens nabolande. Den migrations- og flygtningesituation, som for øjeblikket påvirker Unionen, er et bemærkelsesværdigt eksempel på, at medlemsstaternes økonomiske situation umiddelbart kan påvirkes, på trods af Unionens indsats for at tage hånd om problemernes egentlige årsager, der findes i tredjelande.
- (3) Denne situation førte til, at Det Europæiske Råd den 19. februar 2016 opfordrede Kommissionen til at sørge for kapacitet til internt at kunne yde humanitær bistand for derved at støtte de lande, som modtager et stort antal flygtninge og migranter.

- (4) Menneskeskabte katastrofer eller naturkatastrofer kan have et sådant omfang og konsekvenser, at de udløser alvorlige økonomiske vanskeligheder i en eller flere medlemsstater. De kan også opstå i en eller flere medlemsstater, som allerede oplever alvorlige økonomiske vanskeligheder af andre årsager, med en følgende forværring af og forstærket indvirkning på den overordnede økonomiske situation i de berørte medlemsstater. I begge tilfælde vil den berørte medlemsstats indsatskapacitet blive påvirket negativt, og det får negative konsekvenser for den bistand og hjælp, som ydes til mennesker i nød.
- (5) Selv om Unionen allerede er i stand til at yde makrofinansiel bistand til medlemsstater og udvise europæisk solidaritet med katastroferamte regioner via Den Europæiske Unions Solidaritetsfond (EUSF), der er oprettet ved Rådets forordning (EF) nr. 2012/2002¹, findes der på nuværende tidspunkt ikke et EU-instrument, der på et tilstrækkelig forudsigeligt og uafhængigt grundlag kan anvendes med henblik på at håndtere katastroferamte menneskers humanitære behov i Unionen, f.eks. behov som fødevarebistand, akut lægebehandling, husly, vand, sanitet og hygiejne, beskyttelse og uddannelse. Gensidig bistand kan ydes gennem EU-civilbeskyttelsesmekanismen i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1313/2013², men denne mekanisme bygger på frivillige bidrag fra medlemsstaterne. Der kunne også ydes bistand og hjælp via Unionens eksisterende politiske instrumenter og finansieringsinstrumenter, f.eks. dem, der har til formål at skabe et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i Unionen. Alle former for bistand og hjælp vil imidlertid være supplerende og underordnede i forhold til forfølgelsen af de overordnede politiske målsætninger for disse instrumenter, og de vil derfor have et begrænset anvendelsesområde og omfang.

¹ Rådets forordning (EF) nr. 2012/2002 af 11. november 2002 om oprettelse af Den Europæiske Unions Solidaritetsfond (EFT L 311 af 14.11.2002, s. 3).

² Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1313/2013/EU af 17. december 2013 om en EU-civilbeskyttelsesmekanisme (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 924).

- (6) Det synes derfor hensigtsmæssigt, at Unionen i solidarisk ånd træffer foranstaltninger til at imødekomme katastroferamte menneskers basale behov i Unionen og bidrage til at mindske de økonomiske konsekvenser af disse katastrofer i de berørte medlemsstater.
- (7) På grund af ligheden mellem at imødekomme katastroferamte menneskers basale behov i Unionen ved at yde nødhjælp og det at yde humanitær bistand til mennesker i tredjelande, der er ramt af menneskeskabte katastrofer eller naturkatastrofer, bør alle de foranstaltninger, som iværksættes i henhold til denne forordning, overholde internationalt vedtagne humanitære principper. Disse foranstaltninger er afpasset efter den økonomiske situation i de medlemsstater, der oplever disse vanskeligheder, og supplerer Unionens indsats for at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne for at gøre ordningerne for forebyggelse af og beskyttelse mod naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer mere effektive.
- (8) Ydelsen af nødhjælp i medfør af denne forordning bør på baggrund af behovet for at handle solidarisk finansieres af Unionens almindelige budget og af eventuelle bidrag fra andre offentlige og private donorer.

- (9) Godtgørelsen af udgifter og tildelingen af kontrakter om offentlige indkøb og tilskud i medfør af denne forordning bør gennemføres i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012¹ under hensyntagen til nødhjælps særlige karakter. Det bør derfor fastsættes, at tilskud og kontrakter om offentlige indkøb kan tildeles direkte eller indirekte, og at tilskud kan finansiere op til 100 % af de støtteberettigede omkostninger og tildeles med tilbagevirkende kraft. Kommissionen bør kunne finansiere nødhjælpsforanstaltninger, som gennemføres af organisationer, der uanset juridisk status, dvs. hvad enten de er offentlige eller private, har den fornødne ekspertise og med henblik herpå anvender direkte eller indirekte forvaltning efter omstændighederne.
- (10) Derudover bør der samarbejdes med de organisationer, som Kommissionen har indgået rammekontrakter for partnerskab med i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1257/96², i lyset af disse organisationers relevante erfaring med at yde humanitær bistand i tæt samarbejde med Kommissionen. Der bør så vidt muligt tilstræbes inddragelse af lokale ikkestatslige organisationer via partnerorganisationer med rammekontrakter for partnerskab, for at maksimere synergierne og effektiviteten af nødhjælp i henhold til denne forordning.
- (11) Unionens finansielle interesser bør beskyttes ved hjælp af forholdsmæssige foranstaltninger under hele udgiftscyklussen, herunder ved forebyggelse, opdagelse og efterforskning af uregelmæssigheder, tilbagesøgning af midler, der er gået tabt, udbetalt uretmæssigt eller anvendt forkert, og efter omstændighederne ved anvendelse af administrative og økonomiske sanktioner i overensstemmelse med forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og om ophævelse af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 (EUT L 298 af 26.10.2012, s. 1).

² Rådets forordning (EF) nr. 1257/96 af 20. juni 1996 om humanitær bistand (EFT L 163 af 2.7.1996, s. 1).

- (12) Ved denne forordning bør der fastlægges et grundlag for at yde finansiel støtte i tilfælde af naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer, idet Unionen modsat medlemsstaterne, der handler alene og uden indbyrdes koordinering, bedre vil være i stand til i en solidarisk ånd at mobilisere tilstrækkelig finansiering og anvende den til at gennemføre potentielt livreddende foranstaltninger på en økonomisk og effektiv måde, hvilket vil muliggøre en mere effektiv indsats som følge af dennes omfang og helhedsorienterede karakter.
- (13) Målene for denne forordning kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af foranstaltningens omfang eller virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (14) Der bør foretages en passende overvågning af ydelsen af nødhjælp i henhold til denne forordning, idet den mest relevante sagkundskab på EU-niveau om nødvendigt inddrages. Desuden bør den samlede gennemførelse af denne forordning evalueres.
- (15) På grund af den hastende karakter af behovet for hjælp bør denne forordning træde i kraft øjeblikkeligt —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. Ved denne forordning fastlægges en ramme, inden for hvilken EU-nødhjælp kan ydes gennem specifikke foranstaltninger, der er afpasset efter den økonomiske situation i tilfælde af en igangværende eller potentiel naturkatastrofe eller menneskeskabt katastrofe. Sådan nødhjælp kan kun gives, hvis katastrofens ekstraordinære omfang og virkninger er sådan, at de har alvorlige og vidtspændende humanitære konsekvenser i en eller flere medlemsstater, og kun under ekstraordinære omstændigheder, hvor intet andet instrument, der er til rådighed for medlemsstaterne og Unionen, er tilstrækkeligt.
2. Nødhjælp i henhold til denne forordning skal være til støtte for og supplere den berørte medlemsstats foranstaltninger. Med henblik herpå skal der sikres nært samarbejde og samråd med den berørte medlemsstat.

Artikel 2

Aktivering af nødhjælp

1. Afgørelsen om at aktivere nødhjælpen i henhold til denne forordning, i tilfælde af en igangværende eller potentiel katastrofe, træffes af Rådet på grundlag af et forslag fra Kommissionen, i givet fald med angivelse af aktiveringens varighed.

2. Rådet behandler straks Kommissionens forslag som omhandlet i stk. 1 og træffer i overensstemmelse med, hvor meget sagen haster, afgørelse om aktivering af nødhjælpen.

Artikel 3

Støtteberettigede foranstaltninger

1. I henhold til denne forordning ydes der behovsbaseret nødhjælp, der supplerer de berørte medlemsstaters indsats, med det formål at beskytte liv, forebygge og lindre menneskelige lidelser og værne om den menneskelige værdighed, hvor dette behov måtte opstå som følge af en katastrofe, jf. artikel 1.
2. Nødhjælp som omhandlet i stk. 1 kan omfatte humanitære bistandsforanstaltninger, som er berettigede til finansiel støtte fra Unionen i henhold til artikel 2, 3 og 4 i forordning (EF) nr. 1257/96, og kan således omfatte bistands-, nødhjælps- og, såfremt det er nødvendigt, beskyttelsesforanstaltninger med henblik på at beskytte og bevare menneskeliv ved katastrofer eller i tiden umiddelbart derefter. Nødhjælp kan også indebære finansiering af andre udgifter med direkte tilknytning til gennemførelsen af nødhjælp i henhold til denne forordning.
3. Nødhjælp ydet i henhold til denne forordning tildeles og gennemføres i overensstemmelse med de grundlæggende humanitære principper om medmenneskelighed, neutralitet, upartiskhed og uafhængighed.

4. De foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 2, gennemføres af Kommissionen eller af partnerorganisationer, der udvælges af Kommissionen. Som partnerorganisationer kan Kommissionen navnlig vælge ikkestatslige organisationer, medlemsstaternes særlige tjenester eller internationale agenturer og organisationer, der har den fornødne ekspertise. I den forbindelse opretholder Kommissionen et tæt samarbejde med den berørte medlemsstat.

Artikel 4

Finansielle bistandsformer og gennemførelsesprocedurer

1. Kommissionen gennemfører Unionens finansielle støtte i overensstemmelse med forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012. Navnlig gennemføres EU-finansiering af hjælpeforanstaltninger i henhold til nærværende forordning ved direkte eller indirekte forvaltning i overensstemmelse med artikel 58, stk. 1, litra a) og c), i nævnte forordning.
2. Nødhjælp ydet i henhold til denne forordning finansieres af Unionens almindelige budget og af eventuelle bidrag fra andre offentlige eller private donorer, som udgør eksterne formålsbestemte indtægter i overensstemmelse med artikel 21, stk. 4, i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012.

3. EU-finansiering af hjælpeforanstaltninger i henhold til denne forordning, som skal gennemføres ved direkte forvaltning, kan tildeles direkte af Kommissionen uden indkaldelses af forslag, i overensstemmelse med artikel 128, stk. 1, i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012. Kommissionen kan med henblik herpå indgå rammekontrakter for partnerskaber eller gøre brug af eksisterende rammekontrakter for partnerskaber indgået i henhold til forordning (EF) nr. 1257/96.
4. Når Kommissionen gennemfører nødhjælpsforanstaltninger via ikkestatslige organisationer, anses kriterierne for finansiell og operationel kapacitet for opfyldt, såfremt der mellem den pågældende organisation og Kommissionen foreligger en gældende rammekontrakt for partnerskab, som er indgået i henhold til forordning (EF) nr. 1257/96.

Artikel 5

Støtteberettigede omkostninger

1. EU-finansiering kan anvendes til at dække alle nødvendige direkte omkostninger med henblik på at gennemføre de støtteberettigede foranstaltninger, der er fastsat i artikel 3, herunder indkøb, forberedelse, indsamling, transport, lagring og distribution af varer og tjenester i forbindelse med disse foranstaltninger.
2. Partnerorganisationernes indirekte omkostninger kan også dækkes i overensstemmelse med forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012.

3. EU-finansiering kan også anvendes til at dække udgifter, der vedrører den forberedelse, overvågning, kontrol, revision og evaluering, som er nødvendig for forvaltningen af den nødhjælp, der ydes i henhold til denne forordning.
4. I henhold til denne forordning kan EU-finansiering af nødhjælp anvendes til at dække op til 100 % af de støtteberettigede omkostninger.
5. Udgifter, der afholdes af en partnerorganisation inden datoen for indgivelsen af en ansøgning om finansiering, kan være berettigede til EU-støtte.

Artikel 6

Komplementaritet og sammenhæng i Unionens indsats

Der tilstræbes synergi og komplementaritet med Unionens øvrige instrumenter, særlig med hensyn til de instrumenter, hvorunder der tilbydes en form for bistand eller hjælp i nødsituationer, f.eks. forordning (EF) nr. 2012/2002, afgørelse nr. 1313/2013/EU, forordning (EF) nr. 1257/96, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 223/2014¹, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 513/2014², Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 514/2014³, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 515/2014⁴ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 516/2014⁵.

-
- ¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 223/2014 af 11. marts 2014 om Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede (EUT L 72 af 12.3.2014, s. 1).
- ² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 513/2014 af 16. april 2014 om oprettelse af et instrument for finansiel støtte til politisamarbejde, forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet samt krisestyring som en del af Fonden for Intern Sikkerhed og om ophævelse af Rådets afgørelse 2007/125/RIA (EUT L 150 af 20.5.2014, s. 93).
- ³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 514/2014 af 16. april 2014 om almindelige bestemmelser om Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden og om instrumentet for finansiel støtte til politisamarbejde, forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet samt krisestyring (EUT L 150 af 20.5.2014, s. 112).
- ⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 515/2014 af 16. april 2014 om oprettelse af et instrument for finansiel støtte til forvaltning af de ydre grænser og den fælles visumpolitik som en del af Fonden for Intern Sikkerhed og om ophævelse af beslutning nr. 574/2007/EF (EUT L 150 af 20.5.2014, s. 143).
- ⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 516/2014 af 16. april 2014 om oprettelse af asyl-, migrations- og integrationsfonden, om ændring af Rådets beslutning 2008/381/EF og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 573/2007/EF og nr. 575/2007/EF og Rådets beslutning 2007/435/EF (EUT L 150 af 20.5.2014, s. 168).

Artikel 7

Beskyttelse af Unionens finansielle interesser

1. Kommissionen træffer egnede foranstaltninger til at sikre, at Unionens finansielle interesser bliver beskyttet, når der gennemføres aktioner, der finansieres i henhold til denne forordning; beskyttelsen skal sikres ved foranstaltninger til forebyggelse af svig, bestikkelse og andre ulovlige aktiviteter, ved effektiv kontrol og, hvis der konstateres uregelmæssigheder, ved inddrivelse af de uretmæssigt udbetalte beløb samt efter omstændighederne ved administrative og finansielle sanktioner, der er effektive, står i rimeligt forhold til overtrædelsens grovhed og har afskrækkende virkning.
2. Kommissionen, eller dens befuldmægtigede, og Revisionsretten har beføjelse til gennem bilagskontrol og kontrol på stedet at kontrollere alle tilskudsmodtagere, kontrahenter og underkontrahenter, som har modtaget EU-midler i henhold til denne forordning.
3. Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) kan efter bestemmelserne og procedurerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013¹ og Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96² foretage undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, for at fastslå, om der har været tale om svig, bestikkelse eller andre ulovlige aktiviteter, der skader Unionens finansielle interesser, i forbindelse med en aftale om tilskud, en afgørelse om ydelse af tilskud eller en kontrakt finansieret i henhold til denne forordning.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 af 11. september 2013 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 og Rådets forordning (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 af 18.9.2013, s. 1).

² Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder (EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2).

4. Kontrakter og aftaler om tilskud samt aftaler med internationale organisationer og medlemsstaternes særlige tjenester som følge af gennemførelsen af denne forordning skal indeholde bestemmelser, der udtrykkeligt giver Kommissionen, Revisionsretten og OLAF beføjelse til at foretage sådanne kontroller og undersøgelser i overensstemmelse med deres respektive beføjelser, jf. dog stk. 1, 2 og 3.

Artikel 8

Overvågning og evaluering

1. Foranstaltninger, der får økonomisk støtte i medfør af denne forordning, overvåges jævnligt. Senest 12 måneder efter aktivering af nødhjælpen med henblik på en specifik situation, jf. artikel 2, forelægger Kommissionen Rådet en rapport og, om nødvendigt, forslag om at bringe den til ophør.
2. Kommissionen forelægger senest den ... [EUT: Indsæt dato: tre år efter denne forordnings ikrafttræden] Rådet en evaluering af anvendelsen af denne forordning sammen med anbefalinger om, hvad der videre bør ske med denne forordning, og, om nødvendigt, forslag med henblik på at ændre eller bringe den til ophør.

Artikel 9

Ikrafttræden og aktivering

1. Denne forordning træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

2. Rådet træffer herved afgørelse om at aktivere nødhjælpen i henhold til denne forordning fra dagen for dens ikrafttræden med henblik på den nuværende tilstrømning af flygtninge og migranter til Unionen for en periode på tre år.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Rådets vegne

Formand
